

מונחים בדיני מס ההכנסה

הרשימה שלהלן חוברה ע"י ועדה מיוחדת, שמונתה לשם כך ע"י הוועדה למונחי המשפט, וביסודה הונחה רשימת המונחים בדינים ובלשון ההלכה והספרות של מס ההכנסה. הרשימה הוכנה ע"י ד"ר א' ויתקון.

פתחה בדיון וועדה, שחבריה היו הא': מ' גורדון, מנהל מוסד ביאליק, ד"ר מ' זמורה, נשיא בית הדין העליון, ד"ר א' ויתקון, נשיא תורן של בית המשפט המחוזי בירושלים וש' ייבין, חבר ועד הלשון. מרכז הוועדה ומזכירה היה י' סמונוב ז"ל ממשרד המשפטים. אחר פטירתו של י' סמונוב ז"ל הפסיקה הוועדה את עבודתה.

בייז באייר תשי"א הורכבה ועדה חדשה, שחבריה היו הא': י' בר-יוסף, המפקח על הבנקים וסגן נציב מס ההכנסה, ד"ר א' ויתקון, ש' ייבין, מ' שלי, הממונה על נוסח החוק במשרד המשפטים ומ' מדן מוכיר מדעי בוועד הלשון. מוכיר הוועדה היה א' דויטש.

הוועדה הזאת גמרה את הקריאה הראשונה וביום י"ב באב תשי"ב נשלח חוזר מרשימת המונחים לחברי ועד הלשון ולאנשי המקצוע, ונתקבלו הערות והצעות מאת: ד"ר ע' איתן, ד"ר ז' בן-חיים – מוועד הלשון; עו"ד פ' דייקן (תל-אביב), אינג' ש' אירמאי (הטכניון העברי), י' גרינשטיין (מפקח מס הכנסה במחוז חיפה) וש' גרוס (פקיד השומה במחוז יפו והדרום). לכולם נתונה תודת הוועדה.

בחמש ישיבות מיזם במרחשון תשי"ג עד י"ח בטבת תשי"ג, דנה הוועדה ברשימת המונחים בקריאה שלישית בהתחשב עם ההערות. מונחים נוספים ושאלות, שנתעוררו תוך הקריאה השלישית, נשלחו בחוזר מיום כ' בשבט תשי"ג אל חברי ועד הלשון ואנשי המקצוע. הוועדה מודה לפרופ' א' בונה (האוניברסיטה העברית) ולפרופ' ש"ד גויטסיין (חבר ועד הלשון) על הערותיהם לחוזר זה. בשתי ישיבות נוספות דנה הוועדה בהערות שנתקבלו וביררה מספר מונחים, שתרגומם עדיין מוטל היה בספק, העבודה נסתיימה ביום כ"ט בטבת תשי"ד. ההגדרות למונחים נוסחו ע"י ד"ר א' ויתקון, מ' שלי וא' דויטש. הרשימה סודרה בסדר א"ב של המונחים האנגליים.

<p>adjustment</p> <p>עריכת חשבון מיוחד, כדי לתאם את חשבונו של הנישום ע"י הוספת פרטים וחשמת פרטים, הכול לפי צורכי החוק.</p> <p>to adjust</p> <p>administration of the ordinance</p> <p>בצוע הנפקה</p> <p>adventure</p> <p>מעולה עסקית שאין לה עקיבות ותמידות,</p>	<p>תאום</p> <p>תאם</p>	<p>abeyance</p> <p>to remain in abeyance</p> <p>accounting period v. period</p> <p>accretion v. capital accretion</p> <p>accruing basis v. mercantile basis</p> <p>accruing in v. income</p> <p>actual cost v. cost</p> <p>actual receipt of money v. receipt</p>	<p>נשאר תלוי</p> <p>נעומד</p>
--	------------------------	---	-------------------------------

assessment lists	רשימות שומה	(aggregate) in the aggregate	בגסד
assessable income	v. income	alienation of income	v. income
assessee	נשום	alimony	מזונות
assessing officer	פקיד שומה	allowance	
asset	נכס	entertainment allowance	קצובת-ארוחה, קצבת-ארוחה
assets	אקטיב		סכום המשתלם לעובד לכיסוי הוצאות קבלת אורחים.
available for	v. income	initial allowance	זכוי התחלתי (של השקעת הון) (of capital outlay)
avoidance of tax	v. tax		במקום פחת, המשתרע על שנים רבות, נותנים ניכוי בתקופה הראשונה של חנהלת העסק כדי לפצות אדם על השקעה, שהחזרתה, כולה או רובה, מצריכה פחת במשך הרבה שנים.
back duty	v. duty	old age allowance	זכוי קֶשֶׁל זְקֵנָה
bad debts	v. debt	reliefs and allowances	הקלות וזכויות
balancing charge	v. charge	representation allowance	קצובת-יצוג, קצבת-יצוג
basis period	v. period		סכום המשתלם לעובד לכיסוי הוצאות ייצוג.
blending	פטום	subsistence allowance	קצובת-מחיה, קצבת-מחיה
bonus shares	v. share		סכום המשתלם לעובד לכיסוי הוצאות מחיה.
breaking up value	v. value	travelling allowance	קצובת-נסיעות, קצבת-נסיעות
broker	מִוְכָן		סכום המשתלם לעובד לכיסוי הוצאות נסיעות.
(bulk) in bulk	בצבֵר, בְּמִצְבֵר	to allow	(א) הִבִּיא בְּחֻשְׁבוֹן (למשל: הוצאה השנויה במחלוקת)
capital			(ב) הִתִּיר (ניכוי, זיכוי וכדומה)
capital accretion	גְדִילַת הַהוֹן, שֵׁבַח הַהוֹן	annuity	אַנוּיְתָה
	שבח נכסים המיתוסף לקרן.	application of income	v. income
capital expenditure	v. expenditure	apportionment	מְבִין
capital income	v. income		חלוקה סכום למנות לאו דווקא שוות.
to recoup capital	שׁוֹבֵב אֶת הַהוֹן	to apportion	מְבִין
wastage of capital	קְלִיַת הַהוֹן	assessment	שומה
	לעניין נכסים או זכויות, שאורך ימיהם מוגבל.		
capital withdrawn	הוֹן שֶׁנִּשְׁטַל		
	כסף או נכסים, ששימשו הון בעסק ואשר הוצאו מכלל הון העסק.		
to carry forward	הַעֲבִיר (סכום הפסד מחשבון שנה אחת לחשבון שנה שנייה)		
cash basis	בְּסִיסַת שֵׁל מְזַמְנִים		
	שיטה, שלפיה רואים הכנסה כהכנסה בשעה שחיא מגעת במוזמנים.		
casual profits	v. profit		

original cost to assessee	מחיר מקורן לנשום	charge	הטל איוון
prime cost	יצאה ראשונה	balancing charge	אדם שזכה מספר שנים בניכויי סחת על מכונה והקטין על ידי כך את הרווחים מעסקו, שעליהם הוא חייב במס, הרי בשעה שהוא מוכר את המכונה ברווח - שהוא רווח פטור ממס-הכנסה, באשר הוא רווח שבהון - מטילים מס על סך-הכול של ניכויי הפחת, בדרך של איוון חיובי-החסר שבעבר.
debt		chargeable income v. income	חיוב-ינתר v. חיוב-חסר
bad debts	חובות רעים	overcharge	חיוב-ינתר
doubtful debts	חובות מספקים	undercharge	חיוב-חסר
deduction		charter	שטר שקירות (בעיקר בספינה)
deduction at source	נכוי במקור	charterer	שוכר ספינה
	גביית המס במקור ההכנסה לפני שהיא מגעת אל מקבלה.	claim	תביעת-טעות, טענת-טעות
overdeduction	נכוי-ינתר	error or mistake claim	טענת-טעות
underdeduction	נכוי-חסר	classifying v. sorting	קצב v. סידור
derived from v. income		commissioner	קצב
(discount) at a discount	קצביון	company	חברת יחיד
disposition	עשיה ב-, הוצאה מרשות(ו), הקנה (הכול לפי העניין). לעניין מס ההכנסה: פעולה הגורמת שהכנסתו של ראובן תעבור אל שמעון, כדי להקטין את נטל המס החל על ראובן.	"one man company"	חברה שמניותיה, כולן או רובן, נמצאות למעשה ברשותו של איש אחד.
disponor	עושה ב-, מוציא מרשות(ו), מקנה (הכול למי העניין).	concern	עסק חי
to dispose of	עשה ב-, הוציא מרשות(ו), הקנה (הכול למי העניין).	"going concern"	הנקה
to disregard	לא התחשב ב-	concession	הנקה
distribution		constructive receipt of money	v. receipt
to withhold distribution of dividend	נמנע מהלקח דיבידנד	contingency	תלויות
double taxation v. taxation		contingent interest v. interest	
doubtful debts v. debt		control and management of business	שליטה בצסק ונהולו
earned income v. income		to control a company	שלט בקברה
duty		controlling interest v. interest	
back duty	מס (ש) למסרע	cost	
		actual cost	יצאה ממשית

income	ראוי -ף	eligible for
alienation of income	צתיק הנהקנסה	entertainment allowance v. allowance
העברת הכנסה לאדם אחר ע"י העברת מקור ההכנסה אליו.		exemption
application of income	שמוש פנהקנסה	פטור (קמס)
(להבדיל מן alienation)		exhaustion
העברת הכנסה לאדם אחר מבלי להעביר את מקור ההכנסה.		התבפחות
assessable income	הקנסה הראויה	expenditure
קשומה, הקנסה הנתונה קשומה		capital expenditure
הקנסה שבקרן.		הוצאה שבקרן
הכנסה הנובעת מהשבחה אקטיב של קרן (הון עומד או אשקעה).		(הוצאת קרן)
chargeable income	הקנסה התיבת	כל הוצאה היוצרת במישרין או משביחה קרן (הון עומד או אשקעה).
(קמס)		recurrent expenditure
earned income	הקנסה מיגיעה	נשנית
גלום הנהקנסה		הוצאה נשנית
חישוב ההכנסה הגולמית על ידי תוספת שיעור המס על ההכנסה הנקייה.		revenue expenditure
income accruing in	הקנסה הנובעת מן	הוצאה שבפרות.
income (of a company) available for distribution as a dividend		(הוצאת פרות)
הקנסה (של חברה) קצויה לתקנה קדיבדנד		כל הוצאה (ובעיקר הוצאה חוזרת ונשנית) במסגרת ההתעסקות.
הכנסה שנעשתה במשך השנה ואין טעם אשר ימנע את חלוקתה בין בעלי המניות.		expenses
income derived from	הקנסה המופקת מן	הוצאות
revenue income		fictitious
הכנסה הנובעת מכל פרנסה להבדיל מהכנסה שבקרן הנובעת מהשבחה אקטיב של קרן.		קדוי
unearned income	הקנסה שלא מיגיעה	flat rate v. rate
initial allowance v. allowance		"free of tax" payment of dividend
interest		פשלום דיבדנד מנהקה קמס
contingent interest	זכות תלוייה (במאורע מסוים וכדומה)	דיבדנד ששיעורו מובטח ע"י התחייבות לשלם כל סכום, שיעירש בשעת התשלום, כדי שאחרי גיכוי מס הכנסה יישאר השיעור המובטח.
		fund
		pension fund
		קרן קצנה
		sinking fund
		קרן קלאי
		"going concern" v. concern
		grading
		סווג
		grant-in-aid subsidies
		סיוע
		gross receipts v. receipt
		grossing up of income v. income
		handling of (goods)
		גלגול ב- (סחורות)
		hire purchase v. purchase

basis period	תקופת החשוב, תקופת החשובים התקופה המשמשת בסיס לחישוב המס.	controlling interest	זכות (מקנה) שליטה, זכות הכרעה
plant	מפעל התעשייתי. מפעל תעשייתי.	vested interest	זכות מקנה, זכות שבזקקה
premium	כגון מניות הנמכרות בפרס — at premium — כנגד מניות הנמכרות בשווה — at par — או בנכיון — at discount —.	jobber	סוכן גרמאי
	דמיים (ב) כגון דמי ביטוח).	joint venture v. venture	
	הטבה, כגון בסעיף 5(ו) של פקודת מס- הכנסה, שפירושה: סכום נוסף על שכר הדירה הקבוע או על המחיר הקבוע שארם מקבל בעד נכס או שירות, כגון דמי-מפתח והטבות כיוצא באלה. (הכול לפי העניין).	lump sum v. sum	
prime cost v. cost		maintenance or upkeep of machinery	קיום מכונות
profit		management of business v. control	
casual profits	רווחי אקראי	marginal relief v. relief	
progressive rate v. rate		mercantile basis, accruing basis	בסיס מסחרי שיטה, שלפיה רואים הכנסה כהכנסה בשעה שנוקמה בחשבון.
to provide	ספקי, הבטיים (רורבה ליום רע)	net rate v. rate	
provision	ספקי, הקצט	net receipts v. receipt	
purchase		obsolescence (of machinery)	התישנות (של מכונות)
hire purchase	מקח אגב שכירות	obsolete	מיושן
	הפך שנקנה על מנת שמחירו ישלם לשיעוריו. בתנאי שהחפץ יישאר, עד גמר התשלומים, בבעלותו של המוכר, כעין מושכר לקונה.	old age allowance v. allowance	
quantification	כמוי קביעת הכמות.	"one man company" v. company	
rate		original cost to assessee v. cost	
flat rate	שעור אקד שאינו עולה עם עליית ההכנסה.	outgoings	יציאות
net rate	שעור נטו, שעור נקי	overcharge v. charge	
		overdeduction v. deduction	
		(par) at par	בשונה
		pay-as-you-earn	השתכר-ת-שעמך שיטה, שלפיה משלמים מס בעת ובעונה אחת עם היווצר ההכנסה, להבדיל מן השיטה, שלפיה משלמים מס על הכנסה של השנה הקודמת.
		pension fund v. fund	
		period	
		accounting period	תקופת החשבונאות

revision	תקון	progressive rate	שעור עולה
royalties	תמלוגים		עקרון השיעור העולה הוא: ככול שההכנסה גדלה השיעור גדל, וככול שההכנסה פוחתת השיעור פוחת (קטן).
set off	קניין ופועלה; קנה (תוצאה)	regressive rate	שעור יורד
	זקיפת סכום שבזכות כנגד סכום שבחובה וביטולו או הקטנתו ע"י כך. (מונה זה בא במקום עימות, שפירושו גם העמדת פנים אל פנים-confrontation).		עקרון השיעור היורד הוא: ככול שההכנסה גדלה השיעור פוחת וככול שההכנסה פוחתת השיעור גדל.
share		receipt	
bonus shares	מניות הטבה	actual or constructive receipt of money	תקבול פסיבי למעשה או לזיקה (למשל, בדרך זקיפה לחשבון)
shares cum dividend	מניות עם דיבידנד	gross receipts	תקבולי גרוטו
shares ex dividend	מניות קלי דיבידנד	net receipts	תקבולי נטו
sinking fund v. fund		to recoup capital v. capital	לשקוף הון
sorting, classifying	מיון	recurrent expenditure v. expenditure	הוצאה חוזרת v. הוצאה
spreading (of income, expenditure or loss) forward or backward	תְּפִיטָה, בְּזוּר (של הכנסה, הוצאה או הפסד) לְעֵתִיד או לְעָקֵר	regressive rate v. rate	שעור יורד v. שעור
	חלוקה למספר שנים, מכאן ואילך או מכאן ולמסרע.	reinsurance	בטוח מִשָּׁנָה
stock		relief	
trading stock	מְלֵאי הַעֲסָק, מְלֵאי חֲסָחַר (בו)	marginal relief	הַקֶּלֶה שׁוֹרֵית
subsistence allowance v. allowance			הקלה הניתנת כדי למנוע חומרה יתרה בהטלת מס על הכנסה החייבת במס לפי השיעור הקיצוני ביותר.
sum		reliefs and allowances v. allowance	הקלות וההטלות v. הטלה
lump sum	סכום חד, סכום חדא	replacing	החלפה
	סכום המשתלם בבת אחת במקום תשלומי שיעורין, או למשל בעד דברים שונים שנקנו יחד.	representation allowance v. allowance	הוצאה חזרה v. הוצאה
surtax v. tax		reserve for unexpired risks	צְחֻרָה (אי קָרָן) לְסִכּוּנֵי שְׁלֵא חָלְפוּ
sweeping up clause	קְעִיף עוֹלָלוֹת	resident	תושב
	הסעיף המטפל בכל שאר מקורות ההכנסה (שלא פורשו במיוחד בסעיפים אחרים).		אדם שמקום מגוריו בארץ.
		to reside	ישב
		residence	מקום (מושב)
		revenue expenditure v. expenditure	הוצאה חזרה v. הוצאה
		revenue income v. income	הכנסה חזרה v. הכנסה
		to review and to revise	לְרַוֵּךְ וְלְרַוֵּךְ (לְרַוֵּךְ וְלְרַוֵּךְ)
			לְרַוֵּךְ וְלְרַוֵּךְ (לְרַוֵּךְ וְלְרַוֵּךְ)

underdeduction v. deduction		tax	
undertaking	(א) מְפָעָר	avoidance of tax	הַמְנֵעוֹת מִמַּס, מְנִיעַת מַס
	(ב) קְבֻלָּת		סידור עסקים בצורה שחוראת החוק לא תתפוס לגבי ההכנסה, להבדיל מהתחמקות (evasion of tax), שהיא מעשה בלתי חוקי.
unearned income v. income	מלאכה מבוצעת בשכר קבלני.		
unexpired risk v. reserve for unexpired risks		surtax	מַס־זֶקֶף
upkeep v. maintenance			מס המוטל על הכנסה (בפרט הכנסה גדולה העולה על מינימום מסוים) כתוספת על השיעורים הקבועים לכל הכנסה, היא גורלה אשר יהיה.
value		tax payer	מְשַׁלֵּם מַסִּים
breaking up value	עֲרֵךְ הַשְׂרֵר	taxation	
ערכו של הנכס, אחרי שיצא מכלל שימוש.		double taxation	מַסֵּי כִפְלָי
venture			הכנסה החייבת במס בשתי ארצות כאחת.
joint venture	עֶסֶק אֶקְרָאֵי מְשָׁתֵף	tear v. wear	
vested interest v. interest		trading stock v. stock	
wastage of capital v. capital		transaction	עֶסְקָה
wear and tear	קְלִיָּה וְקָרִיעָה	travelling allowance v. allowance	
to withhold distribution of dividend v. distribution		undercharge v. charge	
to write off (losses etc.)	מַחֵק (הַפְסָדִים וְכְדוּמָה)		